

LESSON PLAN TEMPLATE

Lesson Title	Paniniwala at Pananampalataya sa Sinaunang Kalinangang Pilipino
Learning Area/s	Pag-aaral ng Kasaysayan at Lipunang Pilipino
Name of Teacher/s	DepED Tambayan (Visit www.depedtambayanph.net for more downloads)
Grade Level and Section	Grade 11
No. of Sessions	4 Sessions
References	Lesson Exemplar (LE), Learning Activity Sheets (LAS) Uploaded Files: SHS_LAS_PKLP_Q1_LE1 .pdf, SHS_PKLP_Q1_LAS_LE2.pdf, SHS_PKLP_Q1_LAS_LE3.pdf, SHS_PKLP_Q1_LAS_LE4.pdf, SHS_PKLP_Q1_LAS_LE5.pdf, SHS_PKLP_Q1_LAS_LE7.pdf, SHS_PKLP_Q1_LE1.pdf, SHS_PKLP_Q1_LE2 .pdf, SHS_PKLP_Q1_LE3.pdf, SHS_PKLP_Q1_LE4.pdf, SHS_PKLP_Q1_LE5.pdf, SHS_PKLP_Q1_LE6.pdf, SHS_PKLP_Q1_LE7.pdf, SHS_PKLP11_Q1_LAS_L6.pdf
Declaration of AI use	This lesson plan was co-created using Gemini AI to assist with unpacking competencies into a 4-session learning design, structuring activities, and assessment formulation.

Intentions.

Meaningful learning experiences are anchored in how we frame them. Start by deciding what you want learners to master by the end of the lesson – keep it clear and simple.

Learning Competency and Curriculum Standards:	Learning Competency: Nasusuri ang umiiral na paniniwala at pananampalataya ng kalinangang Pilipino mula sa lipunang barangay. Content Standards: Naipamamalas ang mapanuring pag-unawa at pagpapahalaga sa pagkahubog ng kamalayang pangkasaysayan at ugnayan ng heograpiya sa pagkakakilanlang Pilipino. Performance Standards: Nakapagsasagawa ng proyektong nagpapamalas ng kamalayang pangkasaysayan na angkop sa kontekstong lokal at sariling karanasan.
--	--

	Session 1	Session 2	Session 3	Session 4
Learning Objectives:	Sa pagtatapos ng sesyon, ang mga mag-aaral ay inaasahang: • Naipaliliwan ag ang konsepto ng 'Kaluluwa' at 'Ginhawa' bilang batayan ng sinaunang kamalayan. • Nasusuri ang ugnayan ng 'anting-anting' at 'hiyas' sa pang-araw-araw na proteksyon at identidad ng mga Pilipino. • Nakapagba bahagi ng sariling kaisipan tungkol sa 'life force' o enerhiya na nagbubuklod sa tao at kalikasan.	Sa pagtatapos ng sesyon, ang mga mag-aaral ay inaasahang: • Nasusuri ang kahalagahan ng mga burial customs at artifacts tulad ng Manunggul Jar sa pag-unawang kabilang buhay. • Naiuugnay ang mga palamuti sa libing sa antas ng tao sa lipunan (Social Stratification). • Naipaliliwan ag ang simbolismo ng 'bangka' sa paglalakbay ng kaluluwa.	Sa pagtatapos ng sesyon, ang mga mag-aaral ay inaasahang: • Natatalakay ang papel ng Babaylan bilang tagapamagitan sa mundo ng mga tao at espiritu. • Nasusuri ang mga tradisyunal na pamamaraan ng pagpapagaling (hilot, tawas, pausok) bilang bahagi ng pananampalataya. • Nakikilala ang ugnayan ng kalikasan (anito) sa kalusugan ng komunidad.	Sa pagtatapos ng sesyon, ang mga mag-aaral ay inaasahang: • Naiuugnay ang mga sinaunang paniniwala sa kabilang buhay sa mga tradisyong Pilipino sa kasalukuyan (hal. Undas). • Nakikilala ang mga 'folk beliefs' na nananatili pa rin sa sariling komunidad. • Nakabubuo ng isang synthesis tungkol sa ugnayan ng paniniwala at pagkakakilanlang Pilipino.
Learner Context:	Ang mga mag-aaral sa Grade 11 ay nagpapakita ng mataas na interes sa mga kuwentong bayan at mistikal na aspeto ng kultura, ngunit may ilan na nahihirapang iugnay ang mga ito sa pormal na	Marami sa mga mag-aaral ay visual learners at mas mabilis matuto gamit ang mga larawan ng artifacts. Gayunpaman, may mga barriers sa pag-unawang lalim ng simbolismo dahil sa modernong	Ang mga mag-aaral ay nakararanas pa rin ng mga tradisyunal na panggagamot sa kanilang mga tahanan (hal. pagpapatawas kapag may 'nabati'). Ang karanasang ito ay isang lakas na magagamit sa	Sa puntong ito, ang mga mag-aaral ay mayroon nang sapat na kaalaman upang maghambing. Sila ay aktibo sa paggamit ng teknolohiya, kaya't ang paggawa ng digital output ay isang kalakasan.

	kasaysayan. May mga mag-aaral na nangangailangan ng karagdagang tulong sa pag-unawa ng mga abstract na konsepto tulad ng 'dalumat'. Ang ilan ay may malakas na pundasyon sa kani-kanilang lokal na tradisyon (hal. mga debosyon sa probinsya) na nagsisilbing lakas sa talakayan.	pananaw sa kamatayan na madalas ay may takot. Kinakailangan ang sensitibong pagtalakay sa mga ritwal ng libing upang igalang ang iba't ibang relihiyon sa loob ng silid-aralan.	talakayan. Barrier naman ang posibleng bias laban sa mga katutubong praktis dahil sa modernong medisina o relihiyon.	Ang pangunahing barrier ay ang limitadong oras para sa malalimang pagninilay sa gitna ng maraming school requirements.
--	---	---	--	--

Learning Experience.

A learning experience is like a thoughtfully designed journey. Each activity and interaction builds towards meaningful understanding and growth. Identify activities and interactions to help learners gain knowledge, skills, or understanding in a purposeful way.

Pre-Lesson:	Gawain: 'Ano ang Ginhawa?' Hatiin ang klase sa maliliit na pangkat at hayaan silang magbigay ng tatlong sitwasyon o bagay na nagbibigay sa kanila ng 'ginhawa'. Isulat ang mga ito sa pisara upang makita ang pagkakaiba ng pisikal at espiritwal na kahulugan nito.	Gawain: 'Larawan-Suri' Magpakita ng larawan ng Manunggul Jar. Itanong: 'Ano ang nakikita ninyo sa itaas ng takip ng banga? Bakit kaya dalawang tao ang nakasakay sa bangka?'	Gawain: 'Halamang Gamot sa Aming Tahanan' Magbabahagi ang mga mag-aaral ng mga halamang gamot na alam nila (hal. Lagundi, Sambong) at kung para saan ito ginagamit.	Gawain: 'Noon at Ngayon' Magpakita ng larawan ng sinaunang pag-aalay sa anito at ang modernong 'alay' tuwing Undas sa sementeryo. Itanong: 'Ano ang pagkakatulad ng dalawang larawan?'
Flow:	1. Aktuwalisasyon (Pinoy Henyo): Pagkilala sa mga salitang may kaugnayan sa paniniwala tulad ng	1. Paglalahad (Artifact Analysis): Pagsusuri sa disenyo ng Manunggul Jar at Maitum Jars.	1. Simulation: Isang maikling dula-dulaan tungkol sa isang maysakit sa barangay at ang pagdating ng	1. Venn Diagram Activity: Paghahambing sa konsepto ng kabilang buhay ng sinaunang Pilipino at ang

	'anting-anting', 'agimat', at 'kaluluwa'. (Active Retrieval) 2. Pagtalakay (Guided Inquiry): Paggamit ng sipi mula sa 'Kaalamang Bayang Dalumat ng Pagkataong Pilipino' ni Prospero Covar. Tatalakayin ang 'loob', 'labas', at 'lalim'. (Scaffolding) 3. Social Learning: Pangkatang pagsusuri sa teksto tungkol sa 'hiyas' at 'anting-anting'. Pag-uusapan kung paano ito nagbibigay ng lakas ng loob sa mga sinaunang Pilipino. (Checks for Understanding) 4. Paglalagom: Pagbuo ng isang 'Mind Map' na nagpapakita ng koneksyon ng Ginhawa sa kalusugan at espiritwalidad.	Pagtalakay sa proseso ng 'secondary burial'. (Scaffolding) 2. Think-Pair-Share: Pag-uugnay ng mga gintong palamuti (piloncitos, ornaments) sa katayuan ng yumao sa lipunang barangay (Maginoo vs Maharlika). (Social Learning) 3. Pangkatang Gawain: Pagbuo ng isang 'Visual Storyboard' ng paglalakbay ng kaluluwa patawid sa kabilang buhay gamit ang konsepto ng ilog o dagat. (Creative Expression) 4. Pagproseso: Maikling Q&A tungkol sa kung bakit mahalaga ang pagbabaon ng mga kagamitan kasama ng yumao. (Checks for Understanding)	Babaylan. (Active Learning) 2. Diskuro: Paghahambing sa 'Hilot' bilang sining ng panggagamot kumpara sa modernong masahe. Pagtalakay sa tawas at pausok bilang paraan ng 'paglilinis'. (Scaffolding) 3. Pangkatang Gawain (Healer Map): Paggawa ng tsart na nagpapakita ng tungkulin ng Baylan, Tutho, at Hilot. (Collaboration) 4. Synthesis: Pagtalakay sa 'Animismo'—paano ang paggalang sa kalikasan ay nagbubunga ng kalusugan. (Checks for Understanding)	kasalukuyang paniniwala ng mga Pilipino (Kristiyano/Muslim/Folk). (Active Retrieval) 2. Diskursong Panlipunan: Pagtalakay sa mga 'pamahiin' (hal. pagpag, bawal magwalis sa gabi)—paano ito nagsisilbing 'social control' at bahagi ng ating identidad. (Real-world Integration) 3. Performance Task (Project Intro): Pagbuo ng 'Coat of Arms' o isang 'Advocacy Campaign' hashtag na nagpapakita ng pagpapahalaga sa ating pamanang paniniwala. (Creative Expression) 4. Final Reflection: Pagsulat ng replektibong sanaysay tungkol sa pagiging 'Pinoy' sa kabila ng pagbabago ng panahon. (Metacognition)
Learning Resources:	• Laptop/Projector • PowerPoint Presentation (Konseptong Covar at Salazar) • Sipi ng artikulo mula sa 'The Soul'	• Larawan ng Manunggul Jar (National Museum) • Video Clip: 'Xiao Time: Ang mga Sinaunang Paglilibing' • Manila	• Mga halimbawa ng halamang gamot (tunay o larawan) • Artikulo ni Zeus Salazar tungkol sa	• Cartolina/Illustration Board • Coloring materials • Template para sa #KamalayangPangkasaysayan campaign

	Book'	Paper at Panulat	Babaylan Visual aids ng mga ritwal	
Opportunities for integration:	Filipino (Pagbasa at Pagsusuri): Pagsusuri sa etimolohiya ng salitang 'Ginhawa'. Physical Education/Health: Pag-uugnay ng 'life force' sa holistic health at wellness.	Art: Simbolismo at disenyo ng mga sinaunang banga. Contemporary Issues: Pagtalakay sa proteksyon ng ating mga pamanang pangkasaysayan laban sa mga 'treasure hunters'.	Science (Biology): Pag-aaral sa medicinal properties ng mga lokal na halaman. Gender and Development (GAD): Pagtalakay sa mahalagang papel ng kababaihan (Babaylan) sa sinaunang lipunan.	Media and Information Literacy (MIL): Paggamit ng social media hashtags para sa pagpapalaganap ng kultura. Values Education: Pagpapakita ng paggalang sa iba't ibang anyo ng pananampalataya.
Assessment. Assessments reveal what learners have gained and what they still need help with. These are helpful in providing you with information to guide your future instruction throughout the entire session.				
Formative Assessment:	Gawain: 'Sulat-Nilooob' Isang maikling talata na nagpapaliwanag kung paano nagkakaiba at nagkakaugnay ang 'kaluluwa' at 'ginhawa' batay sa talakayan. Gagamit ng checklist upang matiyak ang pag-unawa.	Gawain: 'Exit Ticket' Sumulat ng dalawang simbolismong matatagpuan sa Manunggul Jar at ipaliwanag ang kahulugan nito sa kamalayang pangkasaysayan ng mga Pilipino.	Gawain: 'Talahanayan ng Kagalingan' Punan ang talahanayan: Paraan ng Panggagamot Layunin Espiritwal na Paniniwala. Bubuo ng 3 hilera ang bawat mag-aaral.	Gawain: 'Synthesis Poster/Hashtag' Paglikha ng hashtag at slogan (hal. #GinhawaNgLahi) na naglalayomg ipakita ang ugnayan ng nakaraan sa kasalukuyan. Mamarkahan gamit ang rubrik sa pagkamalikhain at nilalaman.
Ways Forward. Meaningful learning can also happen beyond the classroom – for both the learners and the teacher. Pause and reflect on what happened today.				
Extended	Magsaliksik sa	Gumawa ng isang	Panayam:	I-upload ang

learning opportunities:	pamilya o komunidad: Mayroon pa bang gumagamit ng 'anting-anting' o naniniwala sa 'usog'? Itala ang kanilang mga kuwento para sa susunod na pagkikita.	maikling digital poster o infographic na nagpapakita ng 'Timeline ng Paglilibing' mula sa sinaunang panahon hanggang sa kasalukuyan.	Kausapin ang isang matanda sa komunidad tungkol sa kanilang karanasan sa 'hilot' o 'tawas'. Ano ang naramdaman nila pagkatapos ng ritwal?	ginawang hashtag/slogan sa isang class padlet o social media group upang magkaroon ng virtual gallery walk at feedback mula sa mga kaklase.
Reflections:	Naging epektibo ba ang paggamit ng mga lokal na termino sa pagpukaw ng interes ng mga mag-aaral? Paano ko pa mas mapalalalim ang koneksyon ng 'Ginhawa' sa kanilang kasalukuyang karanasan ng stress o pagod?	Paano ko matutulungan ang mga mag-aaral na hindi gaanong malikhain sa pagguhit upang maipahayag pa rin ang kanilang pag-unawa sa simbolismo ng burial jars?	Naging bukas ba ang isipan ng mga mag-aaral sa pagtalakay ng Babaylan? Paano ko maipakikita ang balanse sa pagitan ng agham at tradisyunal na paniniwala nang hindi minamaliit ang huli?	Naramdaman ba ng mga mag-aaral ang pagmamalaki sa kanilang ugat pagkatapos ng linggong ito? Aling bahagi ng aralin ang pinaka-tumimo sa kanila at bakit?